

แ่่งงานของฉฉน แ่่่วนพรงุ่นี้

김난도의
내:일

FUTURE: MY JOB

คิมรันโด & อี้แจฮยอก

เขียน

นารีฐา สุขประมาณ

แปล

คำนำสำนักพิมพ์

หลังจากเขียนหนังสือ เพราะเป็นวัยรุ่นนั่งเจ็บปวดและ พันครั้งที่ห้วนไหวกว่าจะเป็นผู้ใหญ่/จบลง อาจารย์คิมรันโดแห่งมหาวิทยาลัยโซล ใช้เวลาหนึ่งปีของการทำวิจัยออกเดินทางไปพูดคุยกับคนหนุ่มสาวทั่วโลก โดยได้รับการสนับสนุนจากทีมงาน KBS Panorama ของเกาหลีใต้เพื่อถ่ายทำรายการสารคดีออกมาพร้อมกับการเขียนหนังสือเล่มนี้ สำหรับการตามหาว่างานเพื่อวันพรุ่งนี้ของคนหนุ่มสาวในโลกยุคใหม่จะเป็นเช่นไร

การเดินทางของอาจารย์คิมเริ่มต้นที่โรงเรียนฝึกอบรมพ่อบ้าน ประเทศอังกฤษ แล้วย้ายไปที่โรงเรียนช่างไม้ที่เนเธอร์แลนด์ ก่อนไปพบปะกับคนทำงานยุคดิจิทัลเร่ร่อน ผู้เปลี่ยนข้อจำกัดในการทำงานที่อังกฤษ เต้นรำกับความยากจนที่ธนาคารกรามีน บังกลาเทศ แล้วย้ายข้ามฟากไปพบที่ทำงานแสนสนุกที่กูเกิล อเมริกา ก่อนมุ่งหน้าสู่เมืองศิลปะชมงานในโรงเรียนหัตถกรรมเครื่องหนังอิตาลี แล้วหันไปมองร้านกาแฟเล็กๆ ที่เอาชนะแฟรนไชส์ใหญ่โตของโลกอย่างสตาร์บัคส์ได้ที่เมืองพอร์ตแลนด์ ปิดท้ายด้วยร้านขายมันฝรั่งทอดแห่งความปรารถนาที่ประเทศเกาหลี

จากการสำรวจและพูดคุยกับคนหนุ่มสาวทั่วโลก อาจารย์คิมรันโดได้แบ่งงานในโลกยุคใหม่ออกเป็น 6 ประเภท คือ หนึ่ง) งานที่ใช้แรงงานเหมือนสมัยก่อน สอง) งานไม่ประจำที่ย้ายที่ทำงานไปได้เรื่อยๆ สาม) ธุรกิจเพื่อสังคม สี่) งานที่เล่นสนุกได้ไม่แพ้การทำงานหนัก ห้า) ดันที่บอยหนุ่มสาวที่กลับไปทำงานที่บ้านเกิด และหก) ธุรกิจเกิดใหม่ขนาดเล็กที่เป็นพลังขับเคลื่อนโลก ซึ่งงานทั้ง 6 ประเภทนี้ก็คือตัวอย่างงานแห่งอนาคตที่คนหนุ่มสาวรุ่นใหม่ทั่วโลกกำลังไขว่คว้ากันอยู่นั่นเอง

springbooks

เมษายน 2557

คำนำผู้แปล

หากกล่าวว่า “งานคือสิ่งสำคัญที่สุดในชีวิต” จะมีกี่คนที่เห็นด้วยกับนิยามนี้ และหากตั้งคำถามว่าการทำงานมีความหมายอย่างไรต่อชีวิต คำตอบของแต่ละคนคงจะแตกต่างกันไปอย่างคาดไม่ถึง ในสังคมที่การทำงานเป็นเครื่องตีค่าความสำคัญของคน และเป็นปัจจัยหนึ่งที่สร้างความหตุให้แก่นุ่มสาวมากมาย

หนังสือของอาจารย์คิมรันโดเล่มนี้ทำให้ได้ข้คิดถึงคำถามที่ว่า “เรากำลังมองงานเป็นเพียงเครื่องมือเพื่อความอยู่รอด หรือเป็นเพียงหน้าที่อยู่หรือเปล่า เรามีชีวิตที่ไม่มีความสุขเพราะการทำงานอยู่ใช่หรือไม่” และผู้แปลยังได้รับรู้ถึงนิยามที่แท้จริงของการทำงานผ่านหนังสือเล่มนี้ว่า “งานคือผลลัพธ์ของความฝัน” เราสามารถสร้างงานให้กลายเป็น “สิ่งสำคัญที่สุดในชีวิต” ได้ หากงานนั้นเกิดจากความปรารถนาในใจและมุ่งมั่นให้สุดแรงท้ายที่สุดแล้ว งานคือ “ความสุขของชีวิต” ความสุขที่สามารถแบ่งปันให้แก่ผู้อื่นได้

ขอให้ความสุขแห่งชีวิตเหล่านั้นเกิดขึ้นจากการลงมือทำงานที่รัก และขอให้งานที่รักนั้นจงกลายเป็นความสุขในชีวิตของทุกคนค่ะ

นารีฐา สุขประมาณ

คำนำผู้เขียน

แต่ วีรบุรุษผู้บุกเบิกทั้งหลาย
ณ เบื้องหน้าการปฏิรูปครั้งยิ่งใหญ่ของตลาดงาน

มีคนหนุ่มสาวมากมายที่กำลังสิ้นหวังเพราะไม่สามารถหางานทำได้
ท้ายที่สุดแล้วก็คืองาน ประเทศของเรากำลังเผชิญหน้ากับอุปสรรค
ในเรื่องสวัสดิการ การศึกษา เศรษฐกิจ และคนหนุ่มสาว ท่ามกลางการ
หาวิธีแก้ไขปัญหาเหล่านี้ ทำให้มีคำถามที่ว่า “ทำอย่างไรเราจึงจะสามารถ
สร้างตำแหน่งงานที่ดีให้ได้จำนวนมาก”

หลังจากที่เขียนหนังสือเล่มแรก *เพราะเป็นวัยรุ่นจึงเจ็บปวด* ผมได้
เข้าใจปัญหาเหล่านั้นอย่างจริงจังมากขึ้น และเขียนออกมาเป็นหนังสือ
เล่มนี้

“ถ้าเปลือกไข่แตกเอง ชีวิตก็ถือกำเนิดขึ้นมา แต่ถ้าคนอื่นทำให้แตก
ก็จะกลายเป็นอาหารแทน ดังนั้นแล้วจึงตั้งหน้าทำงานของฉัน และใช้มัน
นำทางชีวิตไปสู่วันพรุ่งนี้”

หลังจากนั้นเป็นต้นมา คำถามที่ว่าทำอย่างไรเราจึงจะสามารถหา
“งานของฉัน” ได้ ก็ถาโถมเข้ามาทางจดหมายของผู้อ่านจำนวนมาก และ
เพื่อการหาคำตอบนั้น อันดับแรกผมจึงต้องการหาคำตอบจากนักศึกษา
ซึ่งผมเป็นที่ปรึกษาให้เสียก่อน

“อาจารย์ครับ ผมไม่ทราบเลยว่าตัวเองอยากทำงานอะไร หรือต่อไป
ควรจะต้องทำงานอะไรดี...”

ผมได้ลองให้คำถามเพียงไม่กี่ข้อแก่วัยรุ่นเกี่ยวกับสิ่งที่เรียกว่า “งาน
ของฉัน” ทั้งในฐานะอาจารย์ที่สอนวัยรุ่นเหล่านั้น ซึ่งรู้สึกรู้สิดีว่าเป็นความ
รับผิดชอบ ทั้งในฐานะนักวิจัยเกี่ยวกับความลับของเทรนด์และการบริโภค
และต้องการทำให้คำถามนี้ถูกมองอย่างทะลุปรุโปร่งผ่านหนังสือเล่มนี้
หัวข้อของหนังสือถูกวางเอาไว้เช่นนั้น หลังจากมีการรวบรวมข้อมูลมาเป็น

เวลาราวๆหนึ่งปี ผมได้พบกับคุณอีแจยองก โปรดิเวเซอร์ที่ทีมงาน KBS Panorama ในช่วงต้นของฤดูใบไม้ผลิ

การหารืออย่างเป็นทางการเป็นรูปธรรมหลังจากนั้น เราได้มุ่งไปยังปัญหาการจ้างงานของคนหนุ่มสาวที่กำลังเป็นประเด็นร้อนแรงที่สุดประเด็นหนึ่งในสังคมเกาหลี ไม่ใช่การมองตามแนวคิดในนิยามแบบเดิมๆ แต่เป็นการรวมกลุ่มกันเพื่อสร้างสารคดี ซึ่งสามารถสะท้อนให้เห็นแนวคิดใหม่ที่เป็นกระแสแห่งอนาคต ซึ่งจะนำทุกคนเข้าสู่นิยามของคำว่า“งานของฉัน”ได้อย่างแท้จริง ผลลัพธ์ก็คือ การเขียนหนังสือเล่มนี้ในขณะที่เรากำลังดำเนินการถ่ายทำสารคดีพร้อมๆกัน

ในฐานะที่ผมเป็นนักวิจัยผู้บริโภคซึ่งศึกษาในเรื่องเทรนด์มาเป็นเวลานาน และเคยเป็นผู้ผลิตสื่อสารคดีที่นำเสนอปัญหาในสังคมมาบ้าง คิดว่าปัญหานี้ไม่ใช่ปัญหาส่วนตัว แต่มีความละเอียดอ่อน จึงเริ่มสำรวจอย่างละเอียดในตลาดงาน มีการวิเคราะห์ห้มุมมองในอนาคตของเทรนด์ในตลาด จากนั้นเราเริ่มหาคำตอบจากหนุ่มสาวมากมายที่แสดงให้เห็นแผนการของพวกเขา พูดอีกอย่างก็คือ หนึ่ง เทรนด์ของงานในอนาคต (Future) นั้นจะเปลี่ยนแปลงไปอย่างไร สอง การหางานสำหรับตัวฉัน (My Job) นั้นจำเป็นต้องมีกลยุทธ์อะไรบ้าง เรามาหาคำตอบให้คำถามนี้ด้วยสายตาที่มุ่งมองไปยังอนาคตและกว้างไกลไปยังโลกภายนอก

เพื่อคำตอบที่ชัดเจนของคำถามทั้งสองข้อดังกล่าว ผมได้ใช้เวลาของปีแห่งการทำวิจัยที่ยุ่งเหยิงเอาการ เดินทางไปยังประเทศต่างๆ ใช้ความพยายามทำความเข้าใจเรื่องราวความยากลำบากเกี่ยวกับเวลาและการทำงานของคนหนุ่มสาวที่ต้องการสร้าง“งานของฉัน”ใน“ยุคสมัยที่มองไม่เห็นวันพรุ่งนี้” ผมเดินทางไปพบหนุ่มสาวจำนวนมากกว่า 10 ประเทศจากเอเชียถึงยุโรป รวมทั้งผู้เชี่ยวชาญจากหลากหลายสาขานหนุ่มสาวที่เหน็ดเหนื่อยจากงาน หนุ่มสาวที่มีความสุขจากการทำงาน

ตลาดการทำงานที่เปลี่ยนแปลงจนแทบหายใจไม่ได้ โรงเรียนที่ให้ความรู้ทางอาชีพ ฯลฯ ภาพบรรยากาศของชีวิตที่สลับซับซ้อนไปมา ทั้งความเฝ้าระวังกับความกังวล ความหดหู่และไม่รู้สึกถึงคุณค่าของชีวิต ถูกบันทึกเอาไว้อย่างไม่ขาดตกบกพร่อง สิ่งที่ค้นพบในปลายทางของความมุ่งมั่นอันยาวนาน คือการค้นพบ “งานของฉันและวันพรุ่งนี้” ของตนเอง การเปลี่ยนแปลงที่บรรดาหนุ่มสาวเหล่านั้นกำลังทำให้เกิดขึ้นคือระลอกคลื่นลูกใหม่ของตลาดงานโลก

ในตอนนี้อคำถามว่า “อะไร” นั้นเป็นสิ่งที่เราจะใช้ถามหา “งานดี ๆ” ซึ่งกำลังเป็นปัญหาที่ต้องการคำตอบ ส่วนคำถามที่ว่า “อย่างไร” นั้นเป็นคำถามที่สร้างความเป็นรูปธรรมในการหาคำตอบที่ซ่อนเอาไว้ในงาน ไม่ว่าจะงานใด ๆ ก็ตาม ในความพยายามจากคำถามที่ว่า “อย่างไร” จะนำไปสู่หนทางการแก้ปัญหาได้ หนังสือ *เพราะเป็นวัยรุ่นจึงเจ็บปวด* เป็นหนังสือที่ตั้งต้นคำถามที่ว่า “ทำไม” เราจึงต้องเกิดแรงบันดาลใจในการใช้ชีวิตไปสู่ “วันพรุ่งนี้” ส่วนหนังสือเล่มนี้จะเป็นหนังสือที่ตอบคำถามว่าต้องทำ “อย่างไร” จึงจะได้มี “งานของฉันและวันพรุ่งนี้” ของตนเอง

ตอนนี้เป็นเวลาแห่งการเปลี่ยนแปลง ที่จะต้องเปลี่ยนรูปแบบของความคิดที่ไม่เคยเปลี่ยนแปลงเกี่ยวกับงาน

เพราะสังคมกำลังเปลี่ยนแปลง ยิ่งเวลาหมุนไปเท่าไร สังคมก็เปลี่ยนแปลงด้วยความเร็วเหนือแสงเท่านั้น เราเคยมียุคที่การพากย์หนังในโรงภาพยนตร์เป็นที่นิยมมาก เรามียุคที่หนุ่มสาวทั้งหมดฝันอยากจะเป็นครูกับพนักงานธนาคาร แต่ในตอนนี้อายุอยู่ในยุคที่อาชีพหนายความซึ่งเป็นดังสัญลักษณ์ของอาชีพที่ดีมาเป็นเวลานานกลับรู้สึกสิ้นหวังเนื่องจากไม่สามารถหางานทำได้ เป็นยุคที่หมอขาดความน่าไว้วางใจ อย่างที่เรารู้ได้เห็นกันในข่าวอย่างต่อเนื่อง นิยามของงานที่ดีนั้นเปลี่ยนแปลงไปตาม

ยุคสมัย แม้แต่งานก็มี “เทรนด์” กับเขาเหมือนกัน

ท่ามกลางการเปลี่ยนแปลงที่ไหลเชี่ยวรุนแรงเช่นนั้นจึงได้มีการจัดสรรเทรนด์ของงานออกมาทำกลุ่ม เพื่อแสดงให้เห็นการเปลี่ยนแปลงของตลาดงานโลก กล่าวคือ ท่ามกลางเทรนด์งานของโลก เพื่อที่เราจะหางานที่เป็นงานของฉันได้ต้องมีการเตรียมตัวและเตรียมพร้อมด้วยคีย์เวิร์ดที่เรียกว่า “MY JOB” มีการเอาอักษรตัวแรกของคีย์เวิร์ดแต่ละหัวข้อมารวมกันเป็นคำศัพท์ที่ว่า “FUTURE” กับ “MY JOB” ด้วยความตั้งใจที่จะให้เป็นคำท้าทายเพื่อคนหนุ่มสาวที่มุ่งมั่นจะค้นหา “งานของฉัน” และมุ่งหน้าไปอย่างเข้มแข็งเพื่อ “อนาคต” ในการทำงานนั่นเอง

ด้วยความหวังที่ว่าคนหนุ่มสาวที่ถือหนังสือเล่มนี้อยู่ในมือ จะใช้มันเป็นกลยุทธ์ในการใช้ชีวิตที่มีความสุขเพื่อปัจจุบันและอนาคตข้างหน้า ไม่ใช่แค่การทำงานเป็นพนักงานธรรมดาๆ แต่เป็นคนทำงานที่มี “งานของตนเอง” อย่างแท้จริง หนังสือเล่มนี้จะเป็นตัวช่วยหนึ่งที่ทำให้เห็นมุมมองของสังคมและส่วนตัวได้อย่างลึกซึ้ง มันจะไม่ได้เป็นเพียงเข็มทิศอันใหม่สำหรับวัยรุ่นที่ดำเนินชีวิตเพื่ออนาคตของตนเอง หรือผู้ที่ต้องการแสวงหาชีวิตที่สองของตนเองเท่านั้น แต่หวังว่ามันจะนำไปปฏิบัติได้จริง และมีความทันสมัยสำหรับนักเรียน นักธุรกิจ และนักการเมืองที่ขับเคลื่อนนโยบายรัฐในการสร้างตำแหน่งงานในประเทศ

สำหรับการที่หนังสือออกมาอย่างสมบูรณ์และมีการออกอากาศทางโทรทัศน์ ต้องขอขอบคุณทีมงานทั้งหลายของ KBS Panorama และนักเขียนโซมีซอน ที่ให้ความช่วยเหลืออย่างมากในการคัดเลือกและเรียบเรียงข้อมูลที่ยุ่งเหยิงให้ออกมาเป็นหนังสือ

หากว่าไม่มีทีมงานทั้งหมดนี้ คงเป็นไปได้ไม่ได้ที่การส่งต่อเรื่องราวอาชีพที่ได้รับการเก็บข้อมูลมาจากหลายแห่งของโลกจะออกมาเป็นหนังสือและออกอากาศทางโทรทัศน์ได้ กล่าวได้ว่า ความฝันของนักเขียนคนหนึ่งนั้น

จะเป็นความจริงขึ้นมาได้ก็ด้วยความร่วมแรงร่วมใจของคนอีกจำนวนมาก ด้วยความหวังที่ว่าผลงานนั้นจะกลายมาเป็นเข็มทิศให้แก่ผู้คนจำนวนมากต่อไป และหวังว่าจะเป็นส่วนหนึ่งในการชี้หนทางที่สามารถสร้างอาชีพให้แก่คนจำนวนมากในประเทศได้

การเปลี่ยนแปลงที่ยิ่งใหญ่เริ่มต้นขึ้นแล้ว

หนุ่มสาวทั้งหลาย จงเริ่มต้นทำงานของเธอ เพื่ออนาคตของเธอเอง

คิมรันโด & อีแจชยก

บทนำ

เราทำงานไปทำไมกัน

มีหนังสือมากมายหลายร้อยพันที่ใช้ชีวิตตั้งแต่เกิดจนตายอย่างสิ้นหวัง ด้วยการหลงคิดไปว่าตนเองเป็นเพียงลูกเบ็ดขี้เห่

หนังสือเรื่อง *Untouchables* ของนาเรนทรา จาดาฟ

สิ่งที่มีแล้วเหนื่อยยาก แต่หากปราศจากมันก็ต้องพบกับความทุกข์

แค่เพียงหนึ่งปีที่ผ่านมา มีผู้สำเร็จการศึกษาจากมหาวิทยาลัย 560,000 คน และสำเร็จการศึกษาจากโรงเรียนมัธยมกว่า 630,000 คน ในบรรดาผู้สำเร็จการศึกษาจากมหาวิทยาลัยมีเพียง 290,000 คนเท่านั้นที่ประสบความสำเร็จในการสมัครเข้าทำงาน ส่วนผู้สำเร็จการศึกษาจากโรงเรียนมัธยม หากตัดออก 450,000 คนที่เรียนต่อระดับมหาวิทยาลัย ก็มีเพียงห้าหมื่นคนเท่านั้นที่หางานทำได้ ซึ่งคนที่ได้ทำงานในบริษัทใหญ่ที่มีความมั่นคงและค่าตอบแทนดียังมีจำนวนน้อยลงไป ในปัจจุบันหนุ่มสาวเกาหลีจึงได้แต่โอตครวญถึงปัญหาที่รุนแรงของการว่างงาน

ไม่ใช่เพียงแค่หนุ่มสาว แต่ผู้ใหญ่ที่ทำงานมานานจนใกล้เกษียณอายุที่มีความต้องการจะสร้างรุ่นน้องที่มีความสามารถเป็นกำลังให้แก่องค์กร ก็มี

ความกังวลกับการค้นหาหนุ่มสาวที่จะเข้ามาทำงานได้อย่างเหมาะสมเช่นกัน การทำงานไม่ได้เป็นปัญหาเกี่ยวกับเงินและการเลี้ยงปากท้องเท่านั้น แต่ยังเป็นปัญหาเกี่ยวกับคุณค่าทางสังคมและศักดิ์ศรี การว่างงานเป็นเวลานานทำให้จิตวิญญาณป่วยไข้ ดังนั้นภาพคนหางานจำนวนมากหาศาลที่ยืนต่อแถวยาวเหยียดตามมหกรรมจัดหางานจึงไม่ใช่เรื่องที่ไม่คุ้นตา

“ราวกับว่าคนเราสามารถขายวิญญาณ เพื่อที่จะได้มีอาชีพที่ดี”

ดังนั้น หากว่าเราไต่งานดังที่ใจปรารถนาแล้วปัญหาทั้งหมดจะได้รับการแก้ไขหรือ

แม้ว่าเราจะเข้าใกล้อาชีพในฝันเพียงใดก็ตาม ความกังวลเกี่ยวกับการทำงานก็ยังไม่อาจยุติลงได้ ในตอนเช้า เราลืมตาตื่นโผล่จากที่นอนเพื่อออกไปสูรับในสนามการทำงาน เราวิ่งไปทางโน้นที ทางนี้ที ในมือของเราถือปากกาเอาไว้แทนกระบอกปืน ต่อสู้กับบริษัทอื่นๆ เพื่อหาผู้แพ้และผู้ชนะ ใช้ยุทธวิธีทุกอย่างเพื่อที่จะเป็นฝ่ายอยู่รอด ราวกับว่าสนามการทำงานคือสนามรบ ในเวลาเลิกงานเราต้องต่อสู้กับคนจำนวนมากเพื่อเดินทางกลับบ้าน

ในวันที่บางคนต้องทำงานล่วงเวลาถึงตีห้า การต่อสู้กับความเหนื่อยล้าก็ดูเหมือนจะเพิ่มความหนักหน่วงมากยิ่งขึ้น เมื่อการทำงานอย่างเต็มเหยียดในหนึ่งเดือนผ่านไป ตัวเลขแห่งความปีติยินดีก็ถูกสลักลงในบัญชีธนาคาร ราวกับว่าคุณค่าของงานได้ถูกสลักลงไปด้วย แต่เวลาผ่านไปไม่กี่วัน เหตุการณ์แวดล้อมหลายประการก็ทำให้ตัวเลขในบัญชี

แม้ว่าเราจะเข้าใกล้อาชีพในฝันเพียงใดก็ตาม ความกังวลเกี่ยวกับการทำงานก็ยังไม่อาจยุติลงได้ในตอนเช้า เราลืมตาตื่นโผล่จากที่นอนเพื่อออกไปสูรับในสนามการทำงาน เราวิ่งไปทางโน้นที ทางนี้ที ในมือของเราถือปากกาเอาไว้แทนกระบอกปืน

นั้นลดน้อยลงไปใกล้กับศูนย์ คุณค่าของน้ำพักน้ำแรงที่สลักลงไปพร้อมกับตัวเลขในบัญชีธนาคารอยู่กับเราเพียงไม่กี่อึดใจ เป็นเพียงความปลื้มปิติในระยะเวลาไม่นาน

คุณค่าของงานในทัศนะคนทำงานชาวเกาหลีนั้น ไม่ใช่เพียงแค่สิ่งที่สร้างขึ้นเพื่อให้เกิดคุณค่า แต่คือสิ่งที่ผลักดันให้เกิดความก้าวหน้า ที่ทำงานจึงเป็นสถานที่ที่ผู้คนลงทุนใช้เวลาและใช้ชีวิตอยู่มากกว่าที่บ้าน ทว่ากลับเป็นบ่อเกิดสำคัญของความเครียดและความซึมเศร้าอีกด้วย

สิ่งที่มีแล้วเห็น้อยยาก แต่หากปราศจากมันก็ต้องพบกับความทุกข์ก็คืองานนั่นเอง เช่นนั้นแล้วคนเราทำงานไปทำไมกัน คำว่างานเหมือนกับโทษทัณฑ์ที่มนุษย์ได้รับ เช่นเดียวกับก้อนหินของซิซิฟัสใช้หรือไม่ คำว่างานมีความหมายเช่นไรกับพวกเรากันแน่

งานคือกรรมเช่นนั้นหรือ

ประเทศอินเดียที่ได้ชื่อว่า “เมืองแห่งเทพเจ้า” มีคนมากกว่าพันล้านคนในประเทศที่มีคนมากกว่า 80 เปอร์เซนต์นับถือศาสนาฮินดูแห่งนี้มีเทพเจ้ามากมาย ตั้งแต่ที่มีรูปลักษณะเป็นสัตว์ไปจนถึงรูปร่างหน้าตาคล้ายมนุษย์ ดังนั้นเช่นเดียวกับเทพเจ้าที่มีมากมาย อาชีพของคนจึงมีหลากหลายด้วยเช่นกัน ทั้งคนที่รับจ้างและหู่ คนที่ให้ยืมโทรศัพท์มือถือ คนตากข้าว คนลากเกวียน...ยิ่งไปกว่านั้นขอทานก็ได้ชื่อว่าเป็นอาชีพเช่นกัน จากผลสำรวจหนึ่งพบว่า ชาวอินเดียกว่า 50 เปอร์เซนต์ตอบว่าขณะนี้ตนเองกำลังทำงานตามที่ได้ฝันไว้ตั้งแต่เด็ก ในทางกลับกัน ผู้คนของประเทศพัฒนาแล้วอย่างอเมริกาและอังกฤษ มีเพียง 29 เปอร์เซนต์และ 21 เปอร์เซนต์เท่านั้น ที่ตอบว่าตนเองกำลังทำงานที่เคยฝันไว้ตั้งแต่เด็ก เหตุใดชาวอินเดียจึงมีความพอใจในงานของตนเองมากเช่นนี้

ตามความเชื่อของศาสนาฮินดู เงินนั้นไม่ใช่เป้าหมายของการทำงาน นี่คือหลักคำสอนเพื่อการประพฤติตนตามความเชื่อทางศาสนา ในศาสนาฮินดูมีคำศัพท์ว่า กรรม (Karma) อธิบายว่า สิ่งที่เกิดขึ้นในชาตินี้เป็นผล

จากการกระทำเมื่อชาติที่แล้ว และเราต้องเตรียมตัวเพื่อชีวิตในชาติหน้า อาชีพของคนในวาระต่าง ๆ ก็เป็นผลมาจากกรรมนั่นเอง ดังนั้นแทบทุกอย่างที่เกิดในชีวิตมีผลเกี่ยวเนื่องมาจากกรรมทั้งสิ้น กล่าวคือ อาชีพของคนอินเดียคล้ายกับโชคชะตา เป็นส่วนหนึ่งของกระบวนการที่กรรมแสดงผล แม้ว่าโลกจะเปลี่ยนแปลงไปมากเพียงใด แต่ที่ประเทศอินเดียยังคงมีระบบวาระที่กำหนดชนชั้นของคนตั้งแต่เกิด ผู้คนเชื่อว่าหากทำงานของตนเองอย่างมูมานะ ในชาติต่อไปก็จะได้เกิดเป็นคนที่มีชีวิตที่ดีมากกว่า ในชาติปัจจุบัน เนื่องจากมีความเชื่อที่ว่างานคือบุญชาติที่ได้รับมาจากเทพเจ้า พวกเขาจึงมีความคิดที่ว่า งานนี้คือ “งานของเรา” งานที่ไม่มีใครสามารถทำแทนได้ นอกจากตัวเราเอง

ในยุคโลกาภิวัตน์เช่นปัจจุบัน กระแส “ความสมดุลระหว่างงานและชีวิต” (work-life balance) ได้แพร่หลายไปทั่วทุกแห่ง ซึ่งประเทศอินเดียยังคงเป็นประเทศที่มีคนกว่า 60 เปอร์เซ็นต์ที่ตอบคำถามว่า “คุณพอใจกับชีวิตในปัจจุบันนี้หรือไม่” ด้วยคำตอบ “แน่นอน” ในทางกลับกัน คนวัยทำงานในประเทศเกาหลีที่งานได้ทำลายความสมดุลในชีวิตไปหมดสิ้น ทั้งชีวิตครอบครัวและเวลาส่วนตัวที่ลดน้อยลง มีเพียง 19 เปอร์เซ็นต์ที่ตอบว่าตัวเองพอใจกับชีวิตที่เป็นอยู่ และมีคนเกาหลีกว่า 81 เปอร์เซ็นต์ที่ให้คำตอบว่าตัวเองไม่พอใจกับชีวิตที่เป็นอยู่¹

ดังนั้นความพอใจเกี่ยวกับอาชีพและดัชนีความสุขของชาวอินเดียจึงสูงกว่าชาวเกาหลี หากเราดูแค่ผลสำรวจนี้ก็ดูเหมือนว่าประเทศอินเดียจะเป็นประเทศที่ผู้คนมีความสุขในชีวิต แต่หากพิจารณาให้ลุ่มลึกลงไป ก็จะเห็นปัญหาที่รุนแรงเกี่ยวกับโรคภัยไข้เจ็บ โดยเฉพาะผู้ที่ถูกเรียกว่า จัณฑาลซึ่งไร้วรรณะในสังคมอินเดีย คนกลุ่มนี้ไม่ได้รับการเยียวยารักษาจากโรคภัย ด้วยความหมายของจัณฑาลที่แปลว่าแค่จับต้องก็จะประสบกับโชคร้าย คนในชนชั้นนี้จึงแทบจะต้องสบรอยเท้าที่ตนเองทิ้งไว้เมื่อย่างผ่านไปอยู่ที่ใดก็ตาม ในปี 1950 ระบบวรรณะทางสังคมของอินเดียถูกยกเลิก

¹ ข้อมูลจากรอยเตอร์ที่ทำการสำรวจกลุ่มตัวอย่างจาก 24 ประเทศทั่วโลกในปี

**ความสำเร็จคือสิ่ง
ที่เกิดขึ้นได้จริง
จากความพยายาม
อย่างยิ่งยวดด้วย
น้ำพักน้ำแรงของตน
ในโลกใบนี้ไม่มีใคร
ที่ไร้คุณค่า ไม่ว่าใคร
ต่างก็มีพลังที่ซ่อนเร้น
อยู่ภายในตนเอง**

ตามกฎหมาย แต่ระบบบรรณณะที่ฝังรากลึกในจิตใจของชาวอินเดียและอยู่ในวิถีชีวิตมาช้านาน ยังคงถูกยึดถือเป็นธรรมเนียมปฏิบัติอย่างเคร่งครัดเหนือกฎหมายทั้งหมด พวกเขาจัดการที่ไม่อาจปกป้องได้แม้กระทั่งศักดิ์ศรีของตนมีจำนวน 1 เปอร์เซ็นต์ของคนทั้งหมด คือประมาณ 170,000,000 คน พวกเขาต้องใช้ชีวิตอยู่ท่ามกลางการแบ่งแยกที่รุนแรง โดยไม่สามารถผลออกจากความเป็นลูกเบ็ดขี้เหร่ได้เลย ทว่ายังมีบุคคลที่เป็นวีรบุรุษของชาวอินเดียผู้หนึ่งที่อยู่ในกลุ่มของ

ลูกเบ็ดขี้เหร่เหล่านี้ เขามีความเชื่อว่าตนเองคือหงส์ที่สง่างาม เขาคือ นารันทรา จาดาฟ (Narendra Jadhav) ผู้ถือกำเนิดในวรรณะจัณฑาล แต่ภายหลังได้ดำรงตำแหน่งผู้ว่าการธนาคารกลางแห่งอินเดียและรัฐมนตรีที่มีชื่อเสียงอย่างยิ่งในนานาประเทศ ปัจจุบันเขามีความพยายามที่จะกำจัดระบบวรรณะทางสังคมของอินเดียให้หมดสิ้นไปอย่างถาวร เขาได้รับการยกย่องจากชาวอินเดียจำนวนมากในฐานะ “นักปราชญ์ผู้ยังมีลมหายใจ” ในหนังสือเรื่อง *Untouchables* เขาได้กล่าวว่า “ไม่มีใครที่เป็นลูกเบ็ดขี้เหร่มาตั้งแต่เกิด

“ผมคิดว่าความสำเร็จคือสิ่งที่เกิดขึ้นได้จริง จากความพยายามอย่างยิ่งยวดด้วยน้ำพักน้ำแรงของตน ในโลกใบนี้ไม่มีใครที่ไร้คุณค่า ไม่ว่าใครต่างก็มีพลังที่ซ่อนเร้นอยู่ภายในตนเอง เหมือนกับที่กล่าวไว้ในนิทานเรื่อง *ลูกเบ็ดขี้เหร่* แต่เป็นที่น่าเสียดายอย่างยิ่ง เพราะในสังคมที่เต็มไปด้วยระบบวรรณะของอินเดีย มีหงส์มากมายหลายร้อยพันที่ใช้ชีวิตตั้งแต่เกิดจนตายอย่างสิ้นหวัง ด้วยการหลงคิดไปว่าตนเองเป็นเพียงลูกเบ็ดขี้เหร่”

ไม่มีใครในโลกใบนี้ที่ถูกตีตรามาตั้งแต่เกิดว่าเป็นลูกเบ็ดขี้เหร่ จาดาฟ

ไม่ได้เพียงข้ามผ่านกำแพงแห่งชนชั้นที่สูงลิบลัวเท่านั้น แต่เขายังต้องการให้หนังสือมากมายที่อยู่ทั่วโลก ที่เก็บปีกของตนแล้วเอาแต่พูดว่า “ทำไม่ได้” หรือ “นี่เป็นเรื่องที่ช่วยไม่ได้” ได้เห็นคุณค่าในการมีชีวิตอยู่ของตนเอง

ลองนึกถึงเป้าหมายของการทำงานอีกสักครั้ง

คนเรามีตัวตนอยู่ตามความคิด เหมือนกับที่นักเขียนชาวฝรั่งเศส ปอล บูร์เจต์ (Paul Bourget) กล่าวไว้ว่า “ถ้าเราไม่ใช่ชีวิตตามที่คิด เราก็จะคิดตามที่มีชีวิต” คนเราเติบโตมากับความคิดที่ว่าอาชีพเป็นเป้าหมาย และเป็นภาพสุดท้ายที่จะแสดงตัวตนของชีวิต หากถามผู้ใหญ่ว่า “ความฝันของคุณคืออะไร” ก็มักจะได้อะไรมาในทำนองที่ว่า “ทำอาชีพอะไร” ซึ่งไม่ใช่ “มีทัศนคติและอุดมการณ์อะไร” เรามักจะได้ยินคำถามมากมายว่า “โตขึ้นอยากเป็นอะไร” ราวกับว่าเป้าหมายในชีวิตของเรานั้นคือสิ่งที่จะเป็นตัวตนของเราในอนาคต

เพราะว่าเรากำลังไล่ตามแต่เส้นชัย โดยปราศจากการนึกถึงจุดประสงค์ที่ว่า “ทำไม” เราจึงไม่รู้สึกรู้สึถึงคุณค่าของงานที่เรามีอยู่ในปัจจุบัน เช่นนั้นมันจึงเป็นเพียงความเหนื่อยล้าและซึมเศร้าที่สะสมอยู่เท่านั้น โดยเฉพาะอย่างยิ่งในยุคอุตสาหกรรมและทุนนิยม ที่ทำให้เราหลงลืมจุดประสงค์ของการทำงานไปเสียสนิท ท่ามกลางวิกฤติของการทำงานและการแข่งขันที่ทวีความรุนแรง คงจะดีไม่น้อยหากเราได้ย้อนมองอาชีพของเราดูสักที มองให้ลึกกว่าเรื่องเงินและตำแหน่ง มองให้เห็นว่างานนี้เหมาะกับเราจริง

เรากำลังไล่ตามแต่เส้นชัยโดยปราศจากการนึกถึงจุดประสงค์ที่ว่า “ทำไม” เราจึงไม่รู้สึกรู้สึถึงคุณค่าของงานที่เรามีอยู่ในปัจจุบัน เช่นนั้นมันจึงเป็นเพียงความเหนื่อยล้าและซึมเศร้าที่สะสมอยู่เท่านั้น

หรือไม่ มองอย่างคนที่ซื่อสัตย์กับความฝันของตัวเองอย่างแท้จริง

จากการสำรวจด้วยคำถามที่ว่า “คุณคิดว่าเป้าหมายของการทำงานคืออะไร” อันดับสี่ของคำตอบทั้งหมดคือ “เงิน” ส่วนคำตอบที่มากที่สุดคือ “เพื่อความสนุก” ทว่าหากคำถามเปลี่ยนไปเพียงเล็กน้อย คำตอบของผู้คนอาจเปลี่ยนไปก็ได้ กล่าวคือ “ทุกวันนี้คุณทำงานเพื่ออะไร” อันดับหนึ่งของคำตอบทั้งหมดอาจเปลี่ยนเป็น “เงิน” ก็เป็นไปได้ อย่างไรก็ตาม คนเราก็มองที่จะหาความสุขและความสนุกสนานจากงานที่ทำอยู่ และหวังอยู่เสมอที่จะให้เรื่องราวเป็นเช่นนั้น

จากนี่เป็นนาฬิกาที่คุณต้องถามคำถามกับตนเองอย่างจริงจังดูสักที

ว่า “งานของฉัน งานที่จะสร้างความสนุกสนานให้กับตัวฉันอย่างแท้จริง อยู่ที่ไหนกัน”

ความเป็นจริงที่แสนอัดอัดใจ ทางออกอยู่ที่ไหน

“งาน” ไม่ช่วยปกป้องเรา แต่“อาชีพ” สามารถปกป้องเราได้

สำหรับผู้ที่เริ่มเข้าสู่ชีวิตการทำงาน

จงหาอาชีพที่เราสามารถอุทิศชีวิตให้กับมัน

ไม่ใช่แค่งานที่จะต้องทำไปตลอด 20-30 ปี

คิมโฮ ผู้แทนจาก The LABh

แม้จะเป็นที่น่าเสียดาย แต่ก็ก็เป็นความจริงที่ว่าการทำงานในประเทศเกาหลีเป็นเรื่องที่น่าอึดอัดอย่างไม่มีที่สิ้นสุด ในประเทศอินเดีย วรรณะ จัณฑาลเป็นตัวสร้างลูกเบ็ดขี้เหรในสังคมขึ้นมา แต่ที่ประเทศเกาหลีเป็นผลมาจากสิ่งที่ไม่ใช่ตัวตน อย่าง“สายตาของคนอื่น” กับทัศนคติแง่ลบที่ได้ลดคุณค่าของตนเองลง บรรดาหงส์ในประเทศเกาหลีนั้นเพียงแต่ต้องค้นหาสัญลักษณ์ของความงดงามและความเป็นไปได้ แทนที่จะยึดติดกับความหมายของคำว่า“คนตงงาน”

ความตายของเชลล์แมนคนหนึ่ง

วิลลีมีอายุมากกว่า 60 ปีแล้ว แต่ก็ยังต่อสู้กับความลำบากในการจ่ายค่าประกันและหนี้สินที่เหลืออยู่มากมาย เขาใช้เกือบทั้งชีวิตทำงานเป็น

เชลล์แมน ตั้งใจที่จะเอาชนะความขัดสน กระทั่งตอนนี้เขาก็ยังคงใช้ความพยายามอย่างหนัก ทว่าด้วยวัยใกล้เกษียณ งานของเขาไม่ได้ก้าวหน้าเท่าใดนัก ยิ่งไปกว่านั้น บริษัทที่ทำงานก็ยื่นใบลาออกให้เขาอย่างไม่ไยดี เขารู้สึกราวกับว่าความฝันทั้งหมดได้หลุดลอยไปหมดสิ้นแล้ว และในตอนนี้ก็ถึงเวลาที่เขจะต้องเลือก สุดท้ายเขาตัดสินใจที่จะไม่ปล่อยให้ตัวเองออกจากค้ำแรงด้วยความคิดว่าว่าเงินประกันเป็นสิ่งเดียวที่จะมอบให้แก่ครอบครัวได้

อวสานเชลล์แมน คือนวนิยายแนวโศกนาฏกรรมที่อาร์เธอร์ มิลเลอร์เขียนขึ้นเมื่อปี 1949 ฉากของเรื่องพรรณนาถึงการพลัดหวังของคนธรรมดาที่เต็มไปด้วยความฝันที่จะประสบความสำเร็จ ซึ่งแก่นของเรื่องที่สำคัญประการหนึ่งคือ “การตกงาน” นั่นเอง แสดงให้เห็นความสำคัญของงานสำหรับคนคนหนึ่ง การปราศจากงานเปรียบเหมือนกับการถูกกระชากเอาชีวิตออกไปด้วย ความตายของวิลลี่ยังสะท้อนให้เห็นถึงความนาหตุหม่มากขึ้นไปอีก เมื่อเรื่องราวแสดงให้เห็นว่าไม่ใช่ความตายของมนุษย์คนหนึ่ง ที่ชื่อว่า “วิลลี่” แต่เป็นความตายของ “เชลล์แมนนิรนาม” คนหนึ่งเท่านั้นเอง แม้ว่า *อวสานเชลล์แมน* จะเป็นผลงานที่เขียนขึ้นราวคริสต์ศตวรรษที่ 20 แต่ในคริสต์ศตวรรษที่ 21 เช่นปัจจุบันนี้ เรื่องราวก็ยังคงร่วมสมัยและแสดงให้เห็นภาพของชีวิตคนธรรมดาได้เป็นอย่างดี

เรื่องราวโศกนาฏกรรมเช่นนี้ไม่ได้เป็นสิ่งที่เกิดขึ้นกับอาชีพเชลล์แมนเท่านั้น ในยุคปัจจุบัน อนาคตของคนทำงานมากมายทั่วโลกต้องเผชิญกับสภาพที่กดดันเช่นเดียวกับในเรื่อง *อวสานเชลล์แมน* โดยเฉพาะอย่างยิ่งวัฒนธรรม “การจ้างงานตลอดชีวิต” อันเป็นเอกลักษณ์ของประเทศญี่ปุ่นที่กำลังหดลง ความไม่มั่นคงของมนุษย์เงินเดือนกำลังเพิ่มสูงขึ้น องค์กรธุรกิจจำนวนมากของญี่ปุ่นลดพนักงานประจำลงและเพิ่มพนักงานชั่วคราวมากขึ้น พนักงานประจำที่เคยมีจำนวนกว่า 85 เปอร์เซ็นต์ในปี 1985 ลดลงเหลือเพียง 64.8 เปอร์เซ็นต์ในปี 2007

ในทางกลับกัน พนักงานชั่วคราวที่เคยมีเพียง 15 เปอร์เซ็นต์เพิ่มจำนวนขึ้นเป็น 35.2 เปอร์เซ็นต์ ในสภาวะตกต่ำทางเศรษฐกิจเช่นนี้ วิธีการที่ง่ายและรวดเร็วที่สุดในการลดค่าใช้จ่ายของบริษัท คือการลดค่าใช้จ่ายส่วนตัว

และลดรายจ่ายใหม่ๆ โดยการลด
พนักงานประจำลง เมื่อกระบวนการนี้
เกิดขึ้นซ้ำๆ ประตู่ที่คนหนุ่มสาวญี่ปุ่น
จะเข้าทำงานในตำแหน่งพนักงานประจำ
ก็ยิ่งแคบลงเรื่อยๆ จนต้องหาทางเดิน
อ้อมไปเข้าประตูด้านหลังแทน ดังนั้น
จำนวนของพนักงานชั่วคราวจึงเพิ่มขึ้น
อย่างรวดเร็ว

ทั้งนี้ การเปลี่ยนแปลงของงาน
ยังได้เปลี่ยนรูปแบบของสังคมญี่ปุ่น
ปรากฏเป็นคำศัพท์ใหม่ๆ มากมาย
อาทิ กลุ่ม *Freeter* ที่หาเลี้ยงชีพ
ด้วยการทำงานพาร์ทไทม์ พวก *Hiki-
komori* ที่ยอมแพ้ต่อการทำงานและ
ไม่ยอมออกนอกบ้าน กลุ่ม *Neet*

ที่ไม่สามารถรับรู้จุดประสงค์ของการทำงานได้ คำเหล่านี้สะท้อนให้เห็นชีวิต
ของคนหนุ่มสาวที่ต้องเผชิญหน้ากับความไม่มั่นคงได้อย่างดี ในตอนนี้ที่ญี่ปุ่น
จึงถึงกาลอวสานของยุคมนุษย์เงินเดือนที่ถูกจ้างงานตลอดชีวิตแล้ว

ทว่าไม่ใช่ปัญหาของประเทศญี่ปุ่นเท่านั้น ชีวิตแบบอวสานเซลล์แมน
กลายเป็นเรื่องที่ได้พบได้ทั่วไปหลังจากวิกฤติการเงินไอเอ็มเอฟทั่วโลกเมื่อปี
2000 เป็นต้นมา โดยเฉพาะอย่างยิ่งความเสียหายเหล่านี้เกิดกับหนุ่มสาว
ที่เพิ่งจะได้ออกมาสู่โลกแห่งการทำงานไม่นาน จากรายงานของกรมแรงงาน
ระหว่างประเทศที่เพิ่งออกมาเมื่อไม่นานนี้ พบว่าในอัตราผู้ว่างงานวัยหนุ่มสาว
ที่มีประมาณ 12.7 เปอร์เซ็นต์ทั่วโลกจะทวีความรุนแรงมากขึ้นในอีก 5 ปี
ต่อจากนี้ คนหนุ่มสาวเหล่านั้นต่างหลงทางอยู่ในยุคที่ป่วยด้วยมหันตภัย
จากการว่างงาน ตอนนี้“งานของฉัน”กำลังสิ้นไหวด้วยมหันตภัยร้ายนี้

แม้แต่ในประเทศเพื่อนบ้านอย่างจีนที่มีการเติบโตของตลาดขนาดใหญ่
มาก ก็ยังคงตกอยู่ในสถานการณ์ไม่ต่างกันนัก ในหนุ่มสาววัยทำงานสิบคน

**โรคกระเป๋าสตางค์
หกใบ (six pockets
syndrome) นั้น
มีความหมายที่แสดง
ให้เห็นภาพพ่อแม่
ปู่ย่า และตายาย
เปิดกระเป๋าสตางค์
ทั้งหกใบ เพื่อเลี้ยงดู
หลานคนเดียว
ที่เปรียบเป็นสิ่งล้ำค่า
ของครอบครัว**

จะมีหนึ่งคนที่ไม่สามารถทำงานได้ และตัวเลขนี้ก็มีแนวโน้มที่จะเพิ่มมากขึ้นเรื่อยๆ ประเทศที่ใช้เวลาเพียง 30 ปีหลังจากปฏิวัติประเทศ มีการพัฒนาและขยายตัวทางเศรษฐกิจอย่างรวดเร็วอย่างจีน เหตุใดงานถึงมีไม่เพียงพอ กับประชากรวัยแรงงานอย่างนั้นหรือ คำตอบอาจเป็นเพราะการแบ่งงาน เป็นสองขั้วนั่นเอง

ดูเหมือนว่างานที่ดีกับงานที่พอใช้ได้จะมีไม่เพียงพอ งานที่มีค่าตอบแทน สูงและมั่นคงนั้นมีจำกัด แต่คนที่มีคุณสมบัติเหมาะสมและจบการศึกษาสูง เพิ่มจำนวนขึ้น วัยรุ่นที่ลงทุนอย่างมากกับการศึกษาจึงไม่สามารถทำได้ กับการทำงานที่ได้ค่าตอบแทนน้อย ประเทศจีนก็ตกอยู่ในสภาวะ เดียวกันกับเกาหลี กล่าวคือ งานกับมาตรฐานอันสูงส่งของผู้สมัครงาน ไม่สอดคล้องกัน ภาวะเช่นนี้ทำให้เกิดยุคที่เรียกกันว่า “ยุคแห่งกระเป๋าตังค์หกใบ” (six pockets) เป็นยุคที่วัยรุ่นชาวจีนตกอยู่ในภาวะแห่งความรู้สึก ไม่มั่นคง ซึ่งภาวะนี้กำลังเพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่อง

ส่วนโรคกระเป๋าตังค์หกใบ (six pockets syndrome) นั้น มีความหมายที่แสดงให้เห็นภาพพ่อแม่ ปู่ย่า และตายายเปิดกระเป๋าตังค์ หักหกใบ เพื่อเลี้ยงดูหลานคนเดียวที่เปรียบเป็นสิ่งล้ำค่าของครอบครัว อันเป็นผลที่เกิดจากรัฐบาลจีนประกาศนโยบายลูกคนเดียว เด็กเหล่านี้ ได้รับการทะนุถนอมมาตั้งแต่แบเบาะ ได้รับการดูแลราวกับเป็นจักรพรรดิ องค์น้อย ทว่าเมื่อโตขึ้น ปัญหาที่ได้รับการสร้างขึ้นมาก็เช่นเดียวกัน

การที่สมาชิกในครอบครัวรวบรวมเงินมาจากหกกระเป๋า หมายถึง ความรับผิดชอบในการเลี้ยงดูเด็กมาจากครอบครัวใหญ่ เมื่อเวลาผ่านไป เด็กได้รับรู้ว่าคนที่สนับสนุนและคอยช่วยเหลือตนเองมีมากมาย จนอาจ เกิดความคาดหวังในการพึ่งพาคนอื่นสูง ส่วนความมั่นใจในตนเองก็ลดลง การทำงานที่ใฝ่ฝันนั้นเป็นเรื่องที่ยากอยู่แล้วตามปกติ แต่คนที่ได้รับการ ทะนุถนอมมากๆ ตั้งแต่เด็กอาจรู้สึกราวกับว่าไม่มีตัวตนในยามที่ต้องตกอยู่ใน สถานการณ์กดดันของการแข่งขันที่รุนแรง “ยุคแห่งกระเป๋าตังค์หกใบ” ในประเทศจีนนี้ปราศจากความสุข ยิ่งสังคมเริ่มเข้าสู่สังคมผู้สูงวัยและการ เกิดลดลงมากขึ้นเท่าไร โรคซึมเศร้าก็ยิ่งทวีความรุนแรงมากขึ้นเท่านั้น

วันพรุ่งนี้ที่หัวน้ำเหวของวัยรุ่น

ประเทศเกาหลีเองก็กำลังยืนอยู่บนหน้าผา ไม่เพียงแต่งานที่ถูกแย่งชิงไป แต่สังคมของเรากำลังถูกปกคลุมด้วยความรู้สึกโชคร้ายของผู้คน คนเหล่านั้นคือหนุ่มสาวที่หางานอยู่ แต่ไม่เข้าใกล้งานของตนได้เลยแม้แต่ครั้งเดียว หนุ่มสาวที่หางานใช้ความพยายามอย่างมากในการหางานก็จริง แต่กำลังประสบความยากลำบากในการได้รับงานนั้น แม้พวกเขาจะส่งใบสมัครและถูกเรียกสัมภาษณ์ แต่นั่นเป็นเพียง 20 เปอร์เซ็นต์ของความเป็นไปได้ที่จะได้งาน แน่หนอนว่าโอกาสเพียง 20 เปอร์เซ็นต์ไม่ได้ให้ความพอใจเท่าใดนัก ในบรรดางานทั้งหมดประมาณ 50 เปอร์เซ็นต์ระบุไว้ว่าเป็นพนักงานชั่วคราว และยังมีบางส่วนที่ระบุว่าเป็นงานพิเศษ เนื่องจากภาวะค่าใช้จ่ายของผู้ประกอบการนั้นสูงขึ้น

ในช่วงเวลา 10 ปีที่ผ่านมา จำนวนของพนักงานชั่วคราวในประเทศเกาหลีเพิ่มขึ้นกว่าสองเท่า อัตราการขยายตัวของงานก็ชะลอตัว และยังคงส่งผลถึงขั้นที่ต้องปรับเงื่อนไขของอัตรางานเดิมที่มีอยู่ ยิ่งไปกว่านั้น ค่าตอบแทนของพนักงานประจำและพนักงานชั่วคราวนั้นแตกต่างกันอย่างมาก ตามรายงานของสำนักงานสถิติแห่งชาติระบุว่า พนักงานประจำได้รับค่าตอบแทนเฉลี่ยเดือนละ 2,530,000 วอน (ประมาณ 75,748 บาท - ผู้แปล) ส่วนพนักงานชั่วคราวได้รับค่าตอบแทนเฉลี่ยเดือนละ 1,410,000 วอน (ประมาณ 42,215 บาท - ผู้แปล) และค่าความต่างนี้เพิ่งเกิดขึ้นตั้งแต่เริ่มต้นการบันทึกข้อมูลเลยทีเดียว

หากมองจากสถานการณ์ที่เป็นเช่นนี้ จะเห็นว่าวัยรุ่นยุคใหม่ในประเทศเกาหลีไม่ได้เลือกทำงานพิเศษเพียงเพื่อหารายได้พิเศษ แต่ทำเพื่อความอยู่รอดต่างหาก เหมือนกับซินเดอเรลลาที่ต้องกลับบ้านก่อนเที่ยงคืน ทำให้เกิดคำใหม่ที่ใช้อย่างแพร่หลายในกลุ่มคนอายุ 20 - 29 ปี ที่ไม่ว่าจะทำอะไรอยู่ก็ตาม พอถึงเวลาที่จะต้องออกไปทำงานพิเศษ นั่นคือคำว่า "อัลบาเรลลา"¹ นั่นเอง

¹อัลบา = งานพิเศษ, เรลลา ย่อมาจากจากซินเดอเรลลา

**เพราะความคาดหวัง
จากคนรอบข้าง
ที่มากเกินไป วัยรุ่น
มากมายจึงพยายาม
หลบหลีกจากสังคม
ด้วยความกลัวที่จะ
ทำงาน**

วัยรุ่นเหล่านี้ต้องหารายได้เพื่อเป็นค่าใช้จ่ายประจำวัน แต่ก็ไม่สามารถหางานประจำที่มีความมั่นคงได้ ค่าตอบแทนน้อยกว่ามาตรฐานที่ควรจะเป็น และยังไม่สามารถรู้ได้ว่าเมื่อไรจะถูกให้ออกจากงาน หนุ่มสาวที่ไม่สามารถเข้าสู่ตำแหน่งพนักงานประจำได้มีจำนวนเพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่อง เปลี่ยนสถานะของงานพิเศษที่เคยเป็นงานซึ่งเสริมสร้างประสบการณ์

ชีวิตและสร้างรายได้พิเศษ ไปสู่งานที่ช่วย “ต่อชีวิต”

รายงานทางสถิติมากมายแสดงให้เห็นสัดส่วนการเติบโตของตลาดแรงงานพิเศษ สำหรับคำถามที่ว่า “ทำไมถึงทำงานพิเศษ” ประมาณ 26 เปอร์เซ็นต์ของผู้ตอบคำถามในปี 2010 ตอบว่า “เพื่อหาเงินให้พอใช้” ในปี 2013 ผู้ตอบคำถามนี้เพิ่มขึ้นเกือบสองเท่าคือ 48 เปอร์เซ็นต์² จากคำตอบเหล่านี้ เป้าหมายอันดับหนึ่งของการทำงานพิเศษก็คือ “เพื่อหารายได้” ซึ่งแสดงให้เห็นจำนวนของหนุ่มสาวที่ไม่สามารถหางานประจำได้จึงเข้ามาทำงานพิเศษเพิ่มมากขึ้นเรื่อยๆ

ก่อนที่จะได้พบกับเจ้าชาย ซินเดอเรลลาต้องทำงานหนักสารพัดและถูกรังแก ก่อนที่จะได้พบกับ “งานของเรา” อัลบาเรลลาทั้งหลายต้องทำงานเพื่อความอยู่รอด ไม่ใช่เพื่อความฝัน แต่เพื่อเผชิญกับสายตาดูแคลนมากมาย ในตอนนั้นเมื่อไปตามมหาวิทยาลัย เรามองเห็นความพยายามของคนหนุ่มสาวที่เตรียมพร้อมจะมุ่งหน้าเข้าสู่วันพรุ่งนี้ด้วยความหวังอันแรงกล้า แต่สำหรับหนุ่มสาวบางคนหลังจากที่พ้นออกมาจากรั้วมหาวิทยาลัยเพียงไม่นาน ก็กลายเป็นอัลบาเรลลาที่ไม่มีความชัดเจนในชีวิตของตน

² ข้อมูลจากแบบสอบถามเกี่ยวกับสถานการณ์ปัจจุบันของการทำงานพิเศษ ซึ่งสำรวจกลุ่มผู้หางานจำนวนกว่า 2,000 คนในทุกๆ ปี

เช่นเดียวกับซินเดอเรลลาที่เประอะเบื่อนและเติมไปด้วยความหม่นหมองหลังจากเวลาที่ที่ยังคืนมาถึง

นี่เป็นยุคที่ทั่วโลกต้องผ่านความยากลำบากของวิกฤติอัลบาเรลลา ยุคที่วัยรุ่นนึ่งวุ่นออกไปทำงานพิเศษแม้จะมีเวลาเพียงชั่วโมงเดียวก็ตาม เป็นยุคที่ผู้คนสร้างคุณสมบัติของตนให้เป็นที่ต้องการในตลาดมากกว่าคนอื่น ๆ แม้เพียงอย่างเดียวก็ยังดี นี่เป็นยุคที่การเตรียมพร้อมเข้าสู่การทำงานด้วยการจองโต๊ะในห้องสมุดแล้วนั่งอ่านหนังสือเงียบๆ ทำไม่ได้อีกต่อไป

นี่คือ “ยุคน้ำแข็งแห่งการทำงาน” เพราะความคาดหวังจากคนรอบข้างที่มากเกินไป วัยรุ่นมากมายจึงพยายามหลบหลีกจากลึงคมด้วยความกลัวที่จะทำงาน ผลก็คือวัยรุ่นเหล่านั้นพยายามที่จะรักษาสถานะการทำงานพิเศษของตนไว้ และมีแนวโน้มจะทำงานหลังจบการศึกษาอย่างไร้การวางแผน ผลจากแบบสำรวจในปี 2013 ทำให้ทราบว่า 42 เปอร์เซ็นต์ของนักศึกษาชั้นปีที่ 4 ซึ่งวันจบการศึกษาใกล้เข้ามา มีแผนจะเลื่อนการจบการศึกษาออกไป โดยนักศึกษา 67.3 เปอร์เซ็นต์ให้เหตุผลว่า “ยังไม่สามารถหางานได้” และการไม่สามารถหางานได้ก็ทำให้เรียนจบออกมาพร้อมกับการตกงานนั่นเอง

ความทุกข์ทรมานของการหางานอย่างยาวนานโดยไม่รู้จุดสิ้นสุดทำให้เกิด Old Boy หรือ “นักเรียนเด็กโคง” ในมหาวิทยาลัยจำนวนมาก สิ่งนี้เป็นปัญหาของตลาดแรงงานที่เกิดขึ้นไม่หยุดหย่อน ยังมีหนุ่มสาวที่ไม่สามารถก้าวออกจากอ้อมอกของมหาวิทยาลัยได้มากเท่าไร ความสมดุลของสังคมภายนอกก็ยิ่งสั่นคลอน บันตติตมากมายที่จะต้องออกไปเผชิญโลกแห่งการทำงานยังคงซ่อนตัวอยู่ในห้องเช่า ยังเข้าออกห้องสมุดแทนการเข้าออกงานราวกับเป็นเด็กปีหนึ่ง คนหนุ่มสาวเหล่านี้ยังคงทำตัวเป็น “มนุษย์ห่อพัก” ที่ใช้ชีวิตอยู่ในห้องพักราคาถูกสำหรับนักศึกษาเพื่อเตรียมสอบรับราชการหรือหาความ โดยถือคติที่ว่า การต้องใช้ชีวิตอยู่ท่ามกลางการแข่งขันที่รุนแรงภายนอกมหาวิทยาลัยเช่นนี้ การจองที่นั่งในห้องสมุดไม่ได้ก็เหมือนกับการมองไม่เห็นอนาคต

ประเทศเกาหลีที่ได้ชื่อว่ามีทรัพยากรมนุษย์ที่พร้อมพร้อมด้วยความรู้

และวิทยาการมาตั้งแต่ตำนานผู้สร้างชาตินามว่าทันทกุน อย่างไรก็ตาม ยุคนี้เป็นครั้งแรกที่ลูกหลานจะหาเงินได้น้อยกว่ารุ่นพ่อแม่ ในวิกฤติเศรษฐกิจเช่นปัจจุบันทำให้หนุ่มสาวเกิดความหวาดกลัวที่จะก้าวออกมาสู่สังคม ในกรณีนี้ที่ร้ายแรงมีนักศึกษาบางคนที่ซึ่งตนเองอยู่ในมหาวิทยาลัยกว่า 7-8 ปี เพื่อเตรียมความพร้อมในการทำงาน ดังนั้นสิ่งจำเป็นที่สุดสำหรับ Old Boy เหล่านี้ก็คือ “งานของฉัน” นั่นเอง

ไม่เพียงแต่การไขว่คว้า “งานของฉัน” มาให้สำเร็จเท่านั้น แต่ยังต้องมุ่งมั่นกับการเรียนในมหาวิทยาลัยและต้องออกไปเผชิญโลกภายนอกอย่างเข้มแข็งอีกด้วย หากว่านักเรียนนักศึกษาหวั่นไหว โรงเรียนกับมหาวิทยาลัยก็สิ้นคลอน และหากโรงเรียนกับมหาวิทยาลัยสิ้นคลอน อนาคตของประเทศชาติก็จะพรัมัวด้วยเช่นกัน

กลยุทธ์ในการหา “งานของฉัน”

เมื่อไม่นานมานี้ คุณคิมโฮ ตัวแทนจาก The LABh ผู้เชี่ยวชาญด้านการให้คำปรึกษาการจัดการกับวิกฤติ ได้ให้สัมภาษณ์ลงในหนังสือพิมพ์ *ฮันกยอ* เราเอาไว้ดังนี้

“งานไม่ช่วยปกป้องเรา แต่ ‘อาชีพ’ สามารถปกป้องเราได้ สำหรับผู้ที่เริ่มเข้าสู่ชีวิตการทำงาน จงหาอาชีพที่เราสามารถอุทิศชีวิตให้กับมัน ไม่ใช่แค่งานที่จะต้องทำไปตลอด 20-30 ปี”

ในยุคที่มองไม่เห็นวันพรุ่งนี้อย่างปัจจุบันนี้ งานไม่ช่วยปกป้องเราอีกต่อไป แต่สิ่งที่เรียกว่าอาชีพจะปกป้องเรา และมันคือ “งานของเรา” บริษัทที่ให้เรารับเพียงเงินเดือนอย่างที่เราเห็นในเรื่อง *อวสานเซลล์แมน* นั้นไม่ใช่ “งานของเรา” และคุณค่าของบริษัทที่ให้เราแต่เงินเดือนก็จะลดน้อยลงไป ยุคนี้เป็นยุคที่เราต้องมองเห็นตัวตนที่แท้จริง และมองเห็นความสำคัญของ “อาชีพ” ว่าไม่ใช่แค่ “งาน” หากว่าเรามีความมั่นใจเกี่ยวกับเป้าหมายในงานของเราอย่างชัดเจน วิกฤติก็จะแปรเปลี่ยนเป็นโอกาส

อินอาอริ คาสีโอะ คือผู้ก่อตั้งบริษัทเคียวเซวรา หนึ่งในบริษัทญี่ปุ่นที่

อยู่ใน 100 บริษัทที่ใหญ่ของโลก ซึ่งตัวเขาได้รับการขนานนามว่า “เทพเจ้าแห่งการบริหารที่ยังมีชีวิต” กว่าจะสร้างบริษัทให้ประสบความสำเร็จได้เช่นนั้น เขาพบเจอความยากลำบากมากมาย เคยมีช่วงเวลาแห่งความขั้ตสน การเผชิญหน้ากับทางตัน และแม้กระทั่งตอนนี้ก็ยังคงมีเรื่องกังวลใจเกิดขึ้นในบางเวลา ทว่าตัวเขาไม่เคยละทิ้งความมุ่งมั่น เขาเชื่อว่าใครก็ตามต้องมีวันที่เผชิญหน้ากับปัญหาทั้งเล็กและใหญ่ในชีวิต และเชื่อว่าการตัดสินใจรับมือกับปัญหาได้อย่างเหมาะสม เป็นช่วงเวลาที่ชีวิตได้รับการเรียนรู้ที่มีค่า ดังนั้นเขาจึงเฝ้าถามตัวเองอยู่เสมอว่า “ทำงานไปทำไม” มันเป็นคำถามที่จะช่วยหาคคุณค่าและความหมายของงาน

ผ่านคำถามนี้ อินาโอริเกิดความคิดที่จะสร้าง “งานของเขา” ให้เป็น “งานของเรา” การทำงานเริ่มเกิดความสุขสนานและได้รับความสำเร็จอันน่าทึ่ง เขากล่าวว่า เพื่อที่จะค้นพบคุณค่าของชีวิต เราต้องตระหนักถึงคุณค่ามหาศาลของงานที่มีต่อชีวิตเราเสียก่อน อาจกล่าวได้ว่า พลังที่เปลี่ยนให้พนักงานบริษัทธรรมดากลายเป็น “เทพเจ้าแห่งการบริหาร” หรือ “นักธุรกิจผู้ยิ่งใหญ่แห่งญี่ปุ่น” ก็คือ คำพูดง่ายๆ เช่น “จงสนุกสนานกับงานที่ทำอยู่ในตอนนี้”

ในหนังสือ *เราทำงานไปทำไม* ของอินาโอริ ได้เขียนเอาไว้ว่า “หากเริ่มเกิดความสงสัยว่าเราทำงานไปเพื่ออะไรกัน ขอให้คุณตั้งสติและคิดว่างานที่เราทำตอนนี้คือการลงมือฝึกฝนร่างกายและขัดเกลาจิตใจ เป็นขั้นตอนสำคัญที่สุดในการค้นพบคุณค่าของชีวิต”

อันที่จริงการค้นหาคคุณค่าของงานนั้นไม่จำเป็นต้องใช้ความเชี่ยวชาญอันเลิศเลอ หรือปรัชญา

หากเริ่มเกิดความสงสัยว่าเราทำงานไปเพื่ออะไรกัน ขอให้คุณตั้งสติและคิดว่างานที่เราทำตอนนี้คือการลงมือฝึกฝนร่างกายและขัดเกลาจิตใจ เป็นขั้นตอนสำคัญที่สุดในการค้นพบคุณค่าของชีวิต

ชีวิตที่ล้าลึก สิ่งทีอีนานอริ คาซีโอะ ทำ คือการถามหาแรงบันดาลใจของงานและพยายามหาวิธีที่จะมีความสุขกับสิ่งที่อยู่ตรงหน้า มากกว่าการมองหานาคตที่อยู่แสนไกล แม้ในตอนนี้เป็นยุคที่เราอาจมองไม่เห็นวันพรุ่งนี้ แต่สำหรับบางคนแล้ว การอยู่ในยุคที่เป็นเสมือนไซโครายเช่นนี้ไม่ใช่อุปสรรคคิดขวาง แต่เป็นโอกาสที่จะสร้างวันพรุ่งนี้อย่างไร้ขีดจำกัดต่างหาก

ดังที่ปรกอล์ฟนามว่า ลี เทรวิน (Lee Trevino) บอกว่า “สิ่งที่ผมทำได้ยากที่สุดในโลกคือการนอนหลับ เพราะผมมักจะตื่นตื่นที่จะตื่นขึ้นมาทำสิ่งต่างๆ ในวันพรุ่งนี้”

แล้วความเป็นจริงของพวกเราเป็นเช่นไร เราครอบครองเรื่อง “เวลาทำงาน” “ความรับผิดชอบเกี่ยวกับงาน” เอาไว้อย่างยอดเยี่ยม แต่สำหรับ “ความสุขจากการทำงาน” นั้นยอดเยี่ยม ช่วงเวลาที่มีความสุขที่สุดในสัปดาห์คือวัน “ศุกร์แห่งชาติ” ที่เราเลิกงานแล้วออกไปสังสรรค์กันอย่างเต็มที่เท่านั้นเองหรือ หลังจากผ่านวัน “เสาร์สุขสันต์” เข้าสู่คืนวันอาทิตย์ ความหดหู่ก็ถาโถมเข้ามา สุดท้ายก็ป่วยเป็นโรคเกลียด “วันจันทร์”

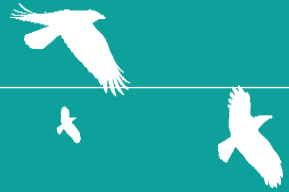
เราจะไม่สามารถสร้างบรรยากาศที่เต็มไปด้วยคนทำงานที่มีความสุขในการเริ่มทำงานในเช้าวันจันทร์ได้อย่างนั้นหรือ หากว่าเราอยากที่จะรักงานของตนเองให้ได้มากพอๆ กับความง่วงที่เกิดขึ้นในวันทำงานแล้วละก็ จำเป็นต้องเปลี่ยนโครงสร้างความคิดและจิตใจตนเองเพื่อสร้างงานของฉันให้กลายเป็นงานแห่งวันพรุ่งนี้ให้ได้

หากเรื่องราวที่ผมเขียนทั้งหมดนี้จะช่วยเป็นร่องรอยเล็กๆ ที่จะเผยให้เห็นทางแก้ปัญหาให้กับสังคมยุคใหม่และความหวังในจิตใจของทุกๆ ท่านได้ ก็คงจะดีไม่น้อย

และการเริ่มต้นก็จะเกิดขึ้น ณ บัดนี้

PART 1

อนาคตของอาชีพ
ต้องอ่านกระแสงานให้ออก
เพื่อไขว่คว้า “งานของฉันและวันพรุ่งนี้”

: FUTURE

“งานที่ดี” คืออะไรกัน

การทำงานในบริษัทขนาดใหญ่หรือรับราชการ การใส่เสื้อเชิ้ตขาวหรือสูททำงานในตึกสูงระฟ้า หรือ“งานจับปากกา ทำงานนั่งโต๊ะ” อาจเป็นแบบอย่างของงานที่ดีในยุคนี้นี้ ทว่าปัจจุบัน โอกาสในการถูกจ้างงานยากเย็นมากขึ้น ยิ่งตำแหน่งสูงๆ ก็ยิ่งมีความกดดัน ดังนั้นหากเราจะมองอาชีพด้วยมุมมองแบบเดิมๆ จะได้รับการหรือไม่ อาชีพในปัจจุบันมีมากกว่าสองหมื่นประเภท ทั้งงานที่เกี่ยวข้องกับความเชี่ยวชาญในหลายสาขาและความหลากหลายในคุณค่าของงานก็มีมากขึ้น

การเปรียบเทียบงานกับค่านิยมของคนเกาหลีสมัยโบราณ ว่าเป็นงานที่ดีหรือไม่ดีเช่นในอดีต จึงเป็นเรื่องที่ทำได้ยาก คำสำคัญในค่านิยมของสังคมมีการเปลี่ยนแปลง เกิดคำใหม่ๆ เช่น ทักษะความเชี่ยวชาญ การสื่อสาร ไร้พรมแดน แนวคิดหลุดกรอบ หรือกลุ่มคนทำงานไม่ประจำแบบฟรีแลนซ์ ฯลฯ คำเหล่านี้สร้างปรากฏการณ์ใหม่ให้มุมมองเกี่ยวกับงานในสังคมเปลี่ยนแปลงไป และจากการสังเกตกระแสโลกทำให้เราแบ่งเทรนด์การทำงานในโลกยุคใหม่ได้เป็นหกแนวทางดังนี้ คือ หนึ่ง กลุ่มผู้ใช้แรงงาน สอง คนทำงานไม่ประจำ สาม ธุรกิจเพื่อสังคม สี่ งานที่เกิดจากงานอดิเรก ห้า คันหรือบอยที่กลับคืนสู่บ้านเกิด และหก ธุรกิจขนาดเล็กที่กำลังขยายตัว

จาก White - Collar
สู่ Brown - Collar

•

•

หนุ่มสาวที่มารวมตัวกัน

•

•

F U T U R E

F :

ทุกวันนี้กฎแห่งการแบ่งแยกระหว่างอาชีพที่เคยรุ่งโรจน์ (White-Collar) กับอาชีพที่คนเมินหน้าหนี (Blue-Collar) ได้พังทลายลงแล้ว

ทำไมผู้คนถึงมองเห็นแต่ความรุ่งโรจน์ของอาชีพอย่างพนักงานออฟฟิศ (White-Collar) นั่นก็เพราะความมั่นคง แน่นอน ความเสี่ยงต่ำ และรายได้สูงนั่นเอง แต่ในปัจจุบันเรามองเช่นนั้นไม่ได้อีกต่อไป หลังจากวิกฤติเศรษฐกิจเป็นต้นมาก็เริ่มมีการลดจำนวนพนักงานประจำ ความตึงเครียดของการทำงานล่วงเวลาเพิ่มขึ้นโดยที่ไม่ได้ค่าตอบแทน แลกกับการรักษาตำแหน่งของงาน อย่างไรก็ตาม หากนำความยากลำบากนี้มาเปรียบเทียบกับการทำงานใช้แรงงาน (Blue-Collar) ก็เป็นการยากที่จะคิดว่างานเช่นนั้นจะมีความมั่นคงมากกว่า หรือได้รับผลตอบแทนที่มากกว่า

ท่ามกลางการเปลี่ยนแปลงเช่นนี้ มีหนุ่มสาวกลุ่มหนึ่งเริ่มที่จะท้าทายแนวคิดเดิมๆ ด้วยการผันตัวเองเข้าสู่การทำงานแบบใช้แรงงาน เป็นงานที่อาศัยทักษะเฉพาะตัวและความเชี่ยวชาญ เช่นเดียวกับ White-Collar กลายมาเป็นกลุ่มอาชีพที่เรียกว่า Brown-Collar นั่นเอง

เราลองมาดูเรื่องราวของหนุ่มสาวกลุ่มหนึ่งที่สร้างงานผ่านการเลือกงานที่แตกต่างจากอาชีพอื่นๆ ด้วยตัวของพวกเขาเองกันดีกว่า

โรงเรียนฝึกรอบรพ่อบ้าน ประเทศอังกฤษ แค่ย่อตัวลงเล็กน้อย ผู้คนและโลกทั้งใบก็จะเป็น ของคุณ

เพียงไม่กี่ปีมานี้ ทั่วโลกมีเศรษฐกิจฟื้นคืนและเศรษฐกิจมีเงินล้านเพิ่มจำนวนขึ้นอย่างรวดเร็ว

คนเหล่านี้ตามหาพ่อบ้านที่จะช่วยพวกเขาจัดการงานต่างๆ ภายในบ้านแทนตนเอง นอกเหนือจากงานที่ตนเองต้องทำจริงๆ

ดังนั้นพ่อบ้านเหล่านี้จึงจำเป็นต้องได้รับการอบรมอย่างดีเพื่อรับหน้าที่ในการทำงานเหล่านั้นแทน

แกรี วิลเลียม (ผู้อำนวยการฝ่ายเครือข่ายอบรมทั่วโลก โรงเรียนอบรมพ่อบ้านมืออาชีพ)

เดี๋ยวนี้นักเรียนชาวอังกฤษมีทัศนคติเกี่ยวกับงานเปลี่ยนแปลงไป สถาบันเตรียมความพร้อมในการทำงานซิติแอนด์ไคต์ได้ทำการสำรวจจัดดัชนีความสุขในการทำงาน และพบว่าอาชีพที่มีดัชนีความสุขในการทำงานสูงคือพยาบาล พิเศษ รองลงมาคือช่างเสริมสวย นักจัดดอกไม้ และพ่อครัว ตามลำดับ ตรงกันข้าม อาชีพอย่างเช่นนักบิน พนักงานที่ทำงานเกี่ยวข้องกับไอทีหรือการเงิน มีดัชนีความสุขในการทำงานต่ำ เป็นผลลัพธ์ที่แสดงให้เห็นว่ากลุ่ม Blue-Collar มีความพึงพอใจในการทำงานมากกว่า White-Collar

ท่ามกลางบรรยากาศเช่นนั้น ที่ประเทศอังกฤษจึงมีอาชีพใหม่ที่ได้รับ ความสนใจคืออาชีพพ่อบ้านนั่นเอง

อย่างที่เรเห็นในภาพยนตร์เรื่อง *แบทแมน* ตัวละครอัลเฟรด เพนนี่-เวิร์ท ผู้แต่งกายนี้ยบทุกกระเบียดนิ้ว คอยจัดการเรื่องจิปาตะทุกอย่างของแบทแมน อาชีพของเขาคือพ่อบ้าน แม้ว่าจะพูดให้ดูดีว่าเป็นอาชีพ

พ่อบ้าน แต่ในชีวิตจริงแล้วก็คือ “คนรับใช้” หรือ “ผู้ช่วยทำงานบ้าน” นั่นเอง ปัจจุบันนี้ชาวอังกฤษจำนวนมากที่มีการศึกษาสูง มารวมตัวกันที่โรงเรียนอบรมพ่อบ้านมืออาชีพเพื่อที่จะเป็น “คนรับใช้” ดังกล่าว จากเรื่องนี้คุณตระหนักถึงสิ่งใดบ้าง มันเป็นสถานการณ์ที่ยากลำบากต่อการทำความเข้าใจได้ง่าย แต่รายได้ที่คนรับใช้เหล่านี้จะได้รับต่อปีนั้นสูงถึง 240,000 ดอลลาร์ หรือประมาณ 8,105,673 บาท คุณรู้สึกอะไรบ้างไหม

คนรับใช้ ผู้ช่วยทำงานบ้าน โรงเรียนอบรมพ่อบ้านมืออาชีพ ที่ช่วยสร้างรายได้กว่า 240,000 ดอลลาร์ต่อปี

British Butler Institute เป็นโรงเรียนอบรมพ่อบ้านมืออาชีพของประเทศอังกฤษที่มีชื่อเสียงระดับโลก เมื่อมองจากภายนอกจะเห็นเป็นตึกทั่วไป แต่เมื่อเข้าไปด้านในจะมองเห็นห้องเรียนที่มีบรรยากาศไม่คุ้นตา สิ่งที่วางอยู่เบื้องหน้านักเรียนไม่ใช่โต๊ะหนังสือ แต่เป็นโต๊ะอาหาร สิ่งที่วางอยู่บนนั้นไม่ใช่หนังสือหรือคอมพิวเตอร์โน้ตบุ๊ก แต่เป็นขวดไวน์ แก้วไวน์ และอุปกรณ์รับประทานอาหารอีกสารพัดอย่าง เพราะที่นี่มีหลักสูตรอบรมมากมายที่เกี่ยวข้องกับการเป็นพ่อบ้านมืออาชีพ เราลองมาดูเนื้อหาการเรียนในวิชาการจัดโต๊ะไวน์กันดีกว่า

“หลังจากกดที่เปิดไวน์ลงไปตรงกลางของจุกก็ออกแล้ว ต่อไปก็หมุนสุดท้ายในตอนที่จะดึงจุกก็ออกออกมา ต้องรู้สึกให้ได้ว่าจะอะไรจะเกิดขึ้นข้างหน้า ต้องมั่นใจว่าจะเปิดจุกก็ออกออกมาได้อย่างสะอาด ไม่เช่นนั้นอาจมีเศษของไม้จากจุกก็ออกหล่นลงไปได้”

ผู้สอนวางขวดไวน์หนึ่งขวดไว้ตรงหน้าแล้วอธิบายอย่างช้าๆ จากนั้นก็เริ่มสาธิตด้วยการเปิดจุกก็ออกออก เขาใช้มีดค่อยๆ ลอกพอยล์ออกมา แล้วใช้ที่เปิดขวดไวน์ดึงจุกก็ออกออกมาอย่างประณีต หลังจากเสร็จสิ้นการสาธิตแล้ว นักเรียนก็เริ่มตั้งคำถาม

“การลอกเอาพอยล์ออกทั้งหมดเป็นเรื่องที่ล้าสมัยหรือครับ เพราะสำหรับผมแล้วคิดว่าการลอกพอยล์ออกทั้งหมดดูเหมือนจะสะอาดมากกว่า”

“คุณช่วยสาธิตตอนกดที่เปิดขวดลงไปเปิดจุกก็ออกอีกครั้งได้ไหม ดูเหมือน

ว่าจะต้องใช้ของคาที่พอเหมาะ อยากรจะดูอีกสักรอบค่ะ”

ทันใดนั้นผู้สอนก็กล่าวขึ้นว่า “ขอโทษด้วยที่ตอนนี้เราไม่มีขวดไวน์ให้เปิดเพิ่มอีกแล้ว น่าเสียดายก็จริง แต่ยังไงเราเอาจุกก็อกใส่เข้าไปใหม่ได้ไหม แล้วผมจะโชว์ให้คุณดูองศาที่เหมาะสม”

เสียงหัวเราะดังขึ้นไปทั่วห้อง จากนั้นไม่นานการฝึกปฏิบัติก็เริ่มต้น

“นี่คือท่าทางในตอนที่ต้องเข้าไปเสิร์ฟอาหารใกล้ๆ ยืนตัวตรง เท้าข้างขวายื่นไปข้างหน้า หันหน้าไปยังทิศทางของโต๊ะแล้วโน้มตัวลงเล็กน้อย”

“ต้ององขาขวาเล็กน้อยด้วยหรือคะ”

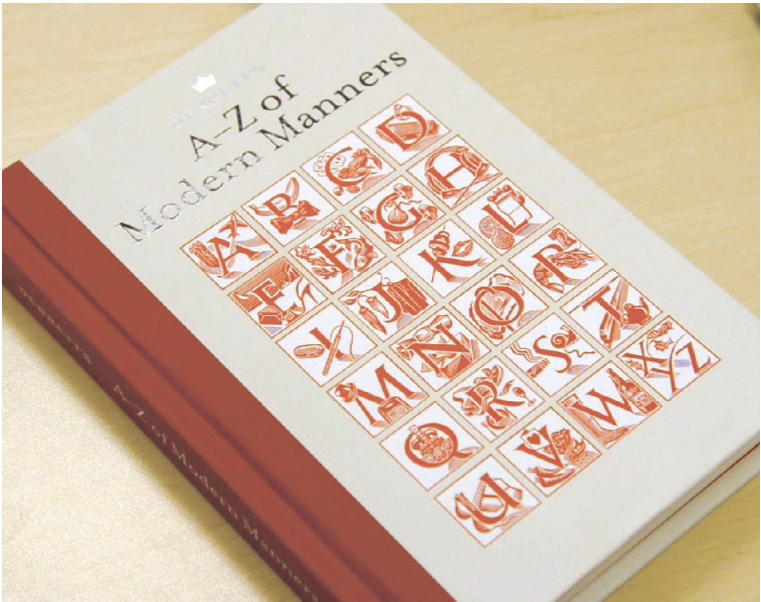
“ครับ คุณต้องรักษาท่าทางนั้นไว้ในขณะที่พูดว่า “ขออภัยครับ ท่านจะรับไวน์แดงอีกหรือไม่” เอาละ ลองทำดูนะครับ”

จากนั้นนักเรียนก็เริ่มทำท่าทางตามที่คุณสอนแนะนำด้วยสีหน้าเคร่งเครียด ในตอนนั้นทุกคนดูเหมือนคนรับใช้ชั้นสูงที่เราเห็นในภาพยนตร์แล้ว ที่ประเทศเกาหลีเราเรียกพ่อบ้านว่า ผู้ช่วยทำงานบ้าน พวกเราคงสงสัยว่าทำไมคนเหล่านี้ต้องดัดตนเข้ามาเข้าเรียนวิชาพ่อบ้านถึงในโรงเรียนด้วย ถ้าอย่างนั้นเรามองเรื่องราวของหญิงสาวชาวเนเธอร์แลนด์คนหนึ่งที่ได้เดินทางมาเรียนที่นี่

“วัฒนธรรมการอบรมพ่อบ้านของอังกฤษเป็นประเพณีเก่าแก่ที่สืบทอดกันมาอย่างยอดเยี่ยม และการได้เป็นส่วนหนึ่งของประเพณีเก่าแก่นี้ก็เป็นเรื่องที่น่าทึ่งมาก การได้ดูแลเอาใจใส่ผู้คนเป็นประสบการณ์ที่พิเศษอบอุ่นและไม่สามารถลืมเลือนได้ นั่นทำให้ฉันเกิดความรู้สึกพึงพอใจอย่างมากค่ะ การได้เห็นคนเหล่านั้นมีความสุข และรับรู้ว่าคุณเป็นผู้ตระเตรียมให้บรรยากาศแห่งความสุขนั้นเกิดขึ้น เป็นความรู้สึกที่มีค่ามากทีเดียว”

อันที่จริงในประเทศอังกฤษมีโรงเรียนอบรมการเป็นพ่อบ้านมืออาชีพอยู่หลายแห่ง และมีนักเรียนที่เดินทางมาที่นี่เพื่อเข้ารับการอบรมเพิ่มขึ้น

การได้เห็นคนเหล่านั้น มีความสุขและรับรู้ว่าคุณเป็นผู้ตระเตรียมให้บรรยากาศแห่งความสุขนั้นเกิดขึ้น เป็นความรู้สึกที่มีค่ามากทีเดียว

อย่างรวดเร็วและต่อเนื่อง จำนวนนักเรียนที่เคยมีเพียง 100 คนเมื่อปี ค.ศ. 1980 เพิ่มจำนวนเป็น 5,000 คนเมื่อปี ค.ศ. 2007 ไม่เพียงแต่ปริมาณที่เพิ่มมากขึ้นให้เห็นด้วยตาเปล่าเท่านั้น แต่ความนิยมก็ยังครองใจผู้คนอีกด้วย ในยุคตกต่ำของอังกฤษ การหางานในตำแหน่งพ่อบ้านไม่ใช่เรื่องง่าย แต่สำหรับโรงแรมห้าดาวที่ให้บริการผู้มั่งคั่งจะกินในประเทศจีน อาชีพพ่อบ้านเป็นที่ต้องการและได้รับความนิยมอย่างสูง ผู้ที่สำเร็จการศึกษาจากหลักสูตรพ่อบ้านนั้นมีจำนวนมากมาย และรายได้ทั่วไปที่ได้รับคือ 20,000 ดอลลาร์ต่อปี ทว่ามีบางคนที่ทำเงินรายได้ถึง 240,000 ดอลลาร์ต่อปีเลยทีเดียว

เหตุผลที่ British Butler Institute เป็นสถาบันที่ได้รับความนิยมอย่างสูงในหมู่โรงเรียนอบรมพ่อบ้านเมื่ออาชีพของประเทศอังกฤษ นั้นเป็นเพราะบรรดาเทรนเนอร์ที่ทำการอบรมแก่นักเรียนในโรงเรียนนี้ ล้วนแต่เป็นผู้ที่ปฏิบัติงานพ่อบ้านจริงๆมาเป็นเวลาหลายสิบปี หนึ่งในนั้นคืออนิค เขาเริ่มทำงานในบ้านของเศรษฐีด้วยตำแหน่งผู้ช่วยพ่อบ้านมาตั้งแต่แปดขวบ ปัจจุบันนี้ บ้านของนายกรัฐมนตรีนองอังกฤษ ราชวงศ์ หรือซีอีโอบริษัทยักษ์ใหญ่ทั้งหลายยังคงฝากความรับผิดชอบในงานบ้านทั้งหมดเอาไว้ที่พ่อบ้าน เช่นเดียวกับโรงแรมและภัตตาคารหรูทั้งหลาย และดูเหมือนว่างานเหล่านี้เหมาะสมอย่างยิ่งกับบรรดาเทรนเนอร์พ่อบ้าน

“ผมเริ่มทำงานเป็นพ่อบ้านส่วนตัวให้กับบุคคลสำคัญมาตั้งแต่อายุยังน้อย ผมเรียนรู้หลายเรื่องตั้งแต่มารยาทบนโต๊ะอาหารไปจนถึงการสังเกตสัญลักษณ์ทางการแสดงออก เมื่อห้าปีก่อนผมเริ่มทำงานในฐานะเทรนเนอร์ ผมถ่ายทอดความรู้ ประสบการณ์ และเทคนิคทั้งหมดที่มี ไม่เพียงแต่เป็นการถ่ายทอดความรู้ให้เท่านั้น แต่การที่ได้เห็นว่าพวกเขากลายเป็นพ่อบ้านมืออาชีพที่มีความสามารถ มันทำให้ผมรู้สึกมีความสุขอย่างหาที่เปรียบไม่ได้”

ความหวังของเขากำลังเป็นความจริง โรงเรียนแห่งนี้กำลังสร้างพ่อบ้านที่มีความสามารถที่จะส่งไปทำงานทั่วโลก ตั้งแต่งานพ่อบ้านในครอบครัวไปจนถึงพนักงานต้อนรับในเรือเจ็ตส่วนตัว พนักงานต้อนรับในเรือยอร์ชต์ ผู้จัดการในที่พักของคณะทูตหรือสถานทูต ผู้จัดการโรงแรม รีสอร์ทหรือ

ภักตดาการ ฯลฯ ด้วยงานที่มีหลากหลายกับความภาคภูมิใจในเกียรติแห่งอาชีพของบรรดาพ่อบ้านที่ทำงานอยู่ทั่วโลก อาจทำให้ประเทศอังกฤษได้ขนานนามใหม่ว่าเป็น “ประเทศแห่งสุภาพบุรุษ” ก็เป็นไปได้

พ่อบ้านมืออาชีพที่บรรดาเศรษฐีและอภิสิทธิ์ชนทั่วโลกเพียรหา

ในบรรดานักเรียนที่ได้รับการฝึกฝนในโรงเรียนพ่อบ้านมืออาชีพนั้น ส่วนใหญ่มีความฝันอยากเป็นพนักงานต้อนรับในเรือยอร์ชต์ เนื่องจากธุรกิจการเดินทางเรือสมุทรในประเทศอังกฤษนั้นก้าวหน้ามาก และหน้าที่ของพวกเขา คือการให้บริการนาหานชนิดที่มีความจำเป็นสำหรับการท่องเที่ยว เช่น ดูแลที่พัก อาหารและเครื่องดื่ม หากคุณลองเปรียบเทียบงานนี้กับการให้บริการของพนักงานต้อนรับบนเครื่องบินก็จะเห็นภาพได้ง่าย ยิ่งไปกว่านั้น อาชีพนี้ยังได้รับความนิยม เนื่องจากเป็นที่รับรู้กันดีว่ามีค่าตอบแทนที่สูงมาก อีกทั้งการได้มีสถานที่ทำงานอยู่ในเรือยอร์ชต์หรูหราที่เล่นอยู่ในทะเลก็ไม่น้อย

แต่อันที่จริงในการปฏิบัติหน้าที่ของพวกเขายังห่างไกลอยู่มากกับคำว่า หูหระและสง่างาม พวกเขาต้องทำหน้าที่ผู้รับใช้ มีมารยาทต่อผู้โดยสารทุกคน และก้มหัวอย่างอ่อนน้อมตลอดเวลา ต้องรักษาความเรียบร้อยเกี่ยวกับการทำความสะอาด จัดเตรียมอาหาร และจัดการงานสกปรกแทบทุกอย่าง หากว่าเราดูจากหลักสูตรการเรียนในโรงเรียนอบรมพ่อบ้าน เราจะพอเห็นภาพของงานอื่น ๆ ที่พวกเขาต้องรับผิดชอบ เช่น การทำความสะอาด งานครัว งานซักรีด การรีนไวน์และแซมเปญ การขัดรองเท้าบู๊ต และการดูแลสัตว์เลี้ยง ฯลฯ

นั่นเป็นเพราะงานที่มีความสำคัญมากที่สุดในฐานะพ่อบ้านคืองานบ้านนั่นเอง เนื่องจากในประเทศเกาหลีไม่มีโรงเรียนอบรมพ่อบ้านมืออาชีพ ผมจึงไม่ทราบจริงๆว่าหากมีหลักสูตรเช่นนี้ ผู้คนจะมองด้วยความรู้สึกแปลกๆหรือไม่ แต่พอจะทราบว่วัยรุ่นที่เลือกเส้นทางนี้อาจต้องจัดการตนเองเพื่อสู้กับแนวความคิดที่ยึดถือแบบโบราณ ในตอนนี้เราลองไปฟัง

ความเห็นของหลุยส์ ลูตอน ที่ทำงานเป็นพนักงานต้อนรับบนเรือยอร์ชต์ อยู่ในปัจจุบัน แต่เดินทางมาเรียนในโรงเรียนอบรมพ้อบ้านมื่ออาชีพเพื่อเพิ่มพูนความรู้และเทคนิคในการเป็นพ้อบ้านมื่ออาชีพ

“หากมองผิวเผินอาจเหมือนว่าอาชีพพนักงานต้อนรับบนเรือยอร์ชต์นั้น ดูหรูหรา เพราะเป็นงานที่จัดการกับของใช้หรูหรา อาหารชั้นสูงรสเลิศ และได้เดินทางไปหลายประเทศทั่วโลก แต่โดยส่วนใหญ่แล้วงานหลักๆ ที่รับผิดชอบคือการเสิร์ฟอาหารและทำความสะอาดภายในเรือยอร์ชต์ เพราะเราต้องทำหน้าที่จัดการกับสิ่งสกปรกทั้งหมดเช่นเดียวกับงานพ้อบ้าน ดังนั้นการปรับตัวในช่วงแรกๆ จึงไม่ใช่เรื่องง่ายเลย แม้ว่าเราจะได้ใกล้ชิดและสนกร่วมกันกับพวกเศรษฐีในบรรยากาศชั้นสูง แต่ความเห็น้อยก็ไม่ได้หายไปหรอกครับ

“แต่ว่าเมื่อทำงานไปเรื่อยๆ ผมเริ่มเกิดความรู้สึกภาคภูมิใจในศักดิ์ศรีตอนที่ผมมองไปยังเรือยอร์ชต์สะอาดเอี่ยมที่แลออกมาจากการทำงานหนึ่งชั่วโมงของตัวเอง ผมก็เกิดความรู้สึกภูมิใจครับ ไม่ว่าจะสีลูกคำหรือไม่มีก็ตาม ถ้าเราได้มองเห็นความสะอาดเรียบร้อย และสวยงามของเรือยอร์ชต์ ก็จะรู้สึกได้ถึงความตั้งใจในการทำงาน มันมีค่ามากจริงๆ แค่นี้ผมก็รู้สึกประหลาดใจมาก ว่าทำไมแ่งงานทำความสะอาดธรรมดาๆ แบบนี้จึงทำให้เราเกิดความรู้สึกภูมิใจในตนเองได้อย่างยิ่งใหญ่เช่นนี้”

ในช่วงที่อังกฤษอยู่ในภาวะตกต่ำ เป็นระยะเวลาานาน การหางานไม่ใช่เรื่องง่าย แ่งงานที่ต้องอาศัยทักษะและความสามารถอย่างพ้อบ้านยังคงได้รับความนิยม ผู้คนเริ่มมีความ

**วัยรุ่นถึงหลายกำลัง
สวมชุดพ้อบ้านและ
สร้างความแตกต่าง
ให้กับอาชีพ พวกเขา
คือคนที่ดูแลความผัน
และงานของตนด้วย
การดูแลผู้อื่น และ
สิ่งที่ได้รับกลับมา
คือความภาคภูมิใจ
และความสำเร็จ
ที่ยิ่งใหญ่ในใจตน**

สนใจอาชีพกลุ่มบลูโอเซียนที่เป็นอาชีพใหม่อย่างต่อเนื่อง แกรี วิลเลียม ผู้อำนวยการศูนย์อบรมเครือข่ายทั่วโลกของโรงเรียนอบรมพ่อบ้านมืออาชีพกล่าวว่า

“เพียงไม่กี่ปีมานี้ ทั่วโลกมีเศรษฐกิจฟื้นคืนและเศรษฐกิจฟื้นคืนเพิ่มจำนวนขึ้นอย่างรวดเร็ว คนเหล่านี้ตามหาพ่อบ้านที่จะช่วยพวกเขาจัดการงานต่างๆ ภายในบ้านแทนตนเองนอกเหนือจากงานที่ตนเองต้องทำจริงๆ ดังนั้นพ่อบ้านเหล่านี้จึงจำเป็นต้องได้รับการอบรมอย่างดีเพื่อรับหน้าที่ในการทำงานเหล่านั้นแทน ยิ่งคุณภาพชีวิตของคนสูงขึ้นมากเท่าไร ความต้องการพ่อบ้านก็จะเพิ่มมากขึ้นเท่านั้น ซึ่งปีที่แล้วได้รับการบันทึกว่าความต้องการสูงขึ้น 200 เปอร์เซ็นต์เลยทีเดียว ท่ามกลางกระแสความต้องการที่กล่าวมานี้ พวกเขาจะแสดงให้เห็นว่า ความเป็นไปได้ของตลาดจ้างงานพ่อบ้านนั้นจะมีการต่อยอดออกไปไม่จบสิ้น”

ท่ามกลางบรรยากาศเช่นนี้พ่อบ้านที่จะแสดงให้เห็นถึงการเปลี่ยนแปลงที่ยิ่งใหญ่เกี่ยวกับค่านิยมของผู้คนที่มีความเชื่อพ่อบ้าน เป็นการเปลี่ยนแปลงลักษณะครั้งใหญ่จาก “คนรับใช้” ที่ช่วยงานบ้านและทำความสะอาดมาสู่ “ผู้เชี่ยวชาญที่คอยดูแลผู้มั่งมีให้ใช้ชีวิตอย่างฟิสิกส์และมีการเตรียมพร้อม”

“มีคนมากมายจากหลายประเทศทั่วโลกที่เดินทางมาเพื่อรับการอบรมที่โรงเรียนแห่งนี้ นอกจากผู้คนที่อยู่ในอังกฤษแล้วยังมาจากอเมริกา ฟินแลนด์ นิวซีแลนด์ และจีน ฯลฯ โดยมีเป้าหมายเดียวกันคืออยากจะเป็นพ่อบ้านมืออาชีพ ถึงขนาดที่โรงเรียนเราต้องรับนักเรียนจนเต็มอย่างที่ไม่สามารถรับเพิ่มได้อีก ผู้สมัครมีทุกเพศ ทุกวัย เริ่มตั้งแต่อายุ 16 ปีถึง 70 ปีเลยทีเดียว

“อาชีพของคนที่มาสมัครก็มีหลากหลายอย่าง เช่น ทนายความ หมอพ่อบ้าน คนที่จบมหาวิทยาลัยก็มีมากมายทีเดียว คนเหล่านั้นมีความหลากหลายอย่างมากจนแทบจะหาจุดร่วมกันไม่ได้ ทว่าสิ่งเดียวที่เหมือนกันก็คือความใฝ่ฝันที่จะเป็นพ่อบ้านนั่นเอง พวกเขาทุกคนทำทุกความพยายามด้วยความพยายามที่จะเป็นพ่อบ้านเพื่อเปลี่ยนแปลงชีวิตตนเอง และผมมั่นใจ

อย่างมากว่า พวกเขาเข้าใจถึงช่วงเวลาที่จะได้รับคำตอบนั้นแล้ว”

ที่ประเทศแห่งสุภาพบุรุษแห่งนี้ วิทยุรุ่นทั้งหลายกำลังสวมชุดฟ้อบ้าน และสร้างความแตกต่างให้กับอาชีพ พวกเขาคือคนที่ดูแลความฝันและงานของตนด้วยการดูแลผู้อื่น และสิ่งที่ได้รับกลับมาคือความภาคภูมิใจและความสำเร็จที่ยิ่งใหญ่ในใจตน สร้างปรากฏการณ์ใหม่ให้อาชีพ “ฟ้อบ้าน” งานที่ต้องแลกด้วยหยาดเหงื่อ งานที่ผู้คนต่างละเลยที่จะให้ความสำคัญ

